

8. ČÍSLO / VII. ROČNÍK

7 Kč (8 Sk)

21. ÚNORA 1999

Z obsahu:

Otec vás miluje

Rozelství Jana Pavla II.
k XIV. světovému
dni mládeže

- strana 2 -

Mifegyne - RU 486

Jak sametová je tato
sametová metoda
potratu?

- strana 4 -

Dovolil Bohu, aby působil skrze něho

Don Luigi
Orione - osobnost
totoho století

- strana 6 -

Místa pro moderní „Fiat“

Martina Liminská
o poslání ženy
v církvi a společnosti

- strana 8 -

Rok Boha Otce

- strana 10 -

Kardinál proti schizmatu

Na aktuální téma -
s ohlédnutím do
r. 1991

- strana 12 -

Falešné zprávy o Medjugorje

- strana 13 -

Církev znovu na opratích států?

Dr. Jiří Karas

- strana 14 -

Otec vás miluje

Poselství Jana Pavla II. k XIV. světovému dni mládeže o Květné neděli 28. března 1999

Otec vás miluje. (Srov. J 16,27) To je téma XIV. světového dne mládeže, který se bude slavit v místních církvích o Květné neděli 28. března 1999. Mladí přátelé, přijměte lásku, kterou vám Bůh dává jako první. Zůstávejte zakotvení v této jistotě, která jediná je schopná dát smysl, sílu a radost vašemu životu.

Příští Světový den mládeže nabývá zvláštní hodnoty a zvláštního významu: je totiž poslední před Velkým jubileem roku 2000. Příští rok se v srpnu sejdou chlápci a děvčata z celého světa v Římě, aby se spolu s papežem zúčastnili neočekávanějšího mezinárodního setkání. Den mládeže 1999 představuje tedy pro novou generaci ústřední bod na cestě duchovní přípravy pro nadcházející Světový rok.

Drazí mladí přátelé!

V perspektivě bezprostředně nadcházejícího Jubilea rok 1999 nabývá funkci »rozšíření horizontů věřícího podle perspektivy samotného Krista: podle perspektivy »Otce, který je v nebesích«, který jej poslal na svět a k němuž se vrátil«. (TMA 49) Není tedy možno oslavovat Krista a jeho jubileum, aniž bychom se obrátili spolu s ním k Bohu, jeho i našemu Otci (srov. J 20,17). Také Duch svatý nás posílá k Otci a k Ježíši: je to Duch svatý, který nás učí říkat: *Ježíš je Pán* (srov. 1 Kor 12,3) a který nás uschopňuje, abychom hovořili s Bohem a nazývali ho »Abba, Otče!« (Srov. Gal 4,6.)

Zvu vás tedy, abychom se spolu s celou Církví obrátili k Otci a poslouchali s věčností a s úžasně překvapující Ježíšovo zjevení: *Otec vás miluje!* (Srov. J 16,27.) To jsou slova, která vám svěrují jako téma XIV. světového dne mládeže. Drahá mládeži, přijměte lásku, kterou vám Bůh dává jako první. (Srov. 1 J 4,19.) Zůstaňte za-

kotvení v této jistotě, která jediná je schopná dát smysl, sílu a radost životu: nikdy se od vás nevzdálí jeho láska, nikdy nebude zrušena jeho mírová smlouva s vámi. (Srov. Iz 54,10.) On si vryl vaše jméno do dlaní svých rukou. (Srov. Iz 49,16.)

I když ne vždy uvědomělá a jasná, existuje v lidském srdci hluboká touha po Bohu, kterou sv. Ignác z Antiochie takto výmluvně vyjádřil: »Živá voda bublá ve mně a říká mi uvnitř: „Běž k Otci!“« (Ad Rom 7) *Hospodine, ukaž nám svou slávu, prosí Mojžíš na hoře.* (Ex 33,18)

Boha nikdo nikdy neviděl. Jednorozený Syn, který spočívá v náručí Otce, ten jej zjevil. (J 1,18) Je tedy obstačující poznat Syna, abychom poznali Otce? Filip se nenechá snadno přesvědčit: *Ukaž nám Otce, žádá. Jeho naléhání nám zajistilo odpověď, která překonává naše očekávání: Tak dlouhý čas jsem s vámi, a tys mě nepoznal, Filipe? ..Kdo viděl mne, viděl Otce.* (Tant. 14,8-11) Po vtělení existuje jedna lidská tvář, ve které je možno vidět Boha: *Věřte mi, já jsem v Otci a Otec je ve mně, říká Ježíš nejen Filipovi, ale všem, kteří uvěřili.* (Tant. 14,11) A proto nyní, kdo přijímá Syna Božího, přijímá toho, který jej poslal. (Srov. tant. 13,20.) A naopak: *Kdo nenávidí mne, nenávidí také mého Otce.* (Tant. 15,23)

Od nynějška je možný nový vztah mezi Stvořitelem a tvorem jakožto vztah syna k vlastnímu Otci: učedníkům, kteří chtějí vstoupit do Božích tajemství

Mladý člověk, který se nechává opanovat egoismem, zužuje svůj horizont, oslabuje své mravní síly, ničí své mládí a zabraňuje přiměřenému růstu své osobnosti. Obráceně, pravá, opravdová osoba je daleko toho, aby se uzavírala sama v sebe; je otevřená pro jiné; roste, zraje a vyvíjí se ob té míry, v níž slouží a velkodušně se obětuje.. (Jan Pavel II. v San José, Costa Rica 1983)

a chtějí se naučit modlit, aby našli podporu na cestu, Ježíš odpovídá tím, že je učí *Otče náš*, »syntézu celého evangelia« (Tertullian, De oratione, 1). V něm nachází potvrzení naše synovské postavení. (Tant. Kl 11,1-4) »Z jedné strany nám totiž jednorozený Syn slovy této modlitby dává slova, která dal Otec jemu: je učitelem naší modlitby. Na druhé straně vtělené Slovo zná ve svém lidském srdci potřeby svých lidských bratří a sester a zjevuje nám je: je vzorem naší modlitby.« (KKC 2765) Evangelium tím, že nám předává přímé svědectví o životě Božího Syna, ukazuje nám cestu, po které máme jít, abychom poznali Otce. Zvolání *Otče* je tajemstvím, dechem, životem Ježíše. Není snad on jediným Synem, prvorozeným, milovaným, k němuž se všechno obrací, který je přítomen u Otce dříve, než byl svět, který s ním sdílí stejnou slávu? (Srov. 17,5.) Od Otce přijímá Ježíš moc nad každou věcí (srov. 14,31), poselství, které má zvěstovat (srov. 12,49), dílo, které má dokonat (srov. 14,31). Ani

učedníci mu nepatří: dal mu je Otec (srov. 17,9), uložil mu, aby je chránil od zlého, aby žádného z nich neztratil (srov. 18,9).

V hodině, kdy odcházel z tohoto světa k Otci, odhaluje »velekněžská modlitba« Synova ducha: *Otče, oslav mě u sebe slávou, kterou jsem měl u tebe dříve, než byl svět.* (J 17,5) V důstojnosti nejvyššího a věčného Kněze se Kristus staví do čela nesmírného průvodu vykoupených. Prvorozený z množství bratří svádí do jednoho ovčince ovce rozptýleného stáda, aby bylo *jedno stádo a jeden pastýř* (J 10,16).

Díky jeho dílu stejný láskyplný vztah, jaký existuje v nitru Trojice, se přenáší do vztahu Otce k vykoupenému lidstvu: *Otec vás miluje!* Jak bychom mohli pochopit toto tajemství lásky bez působení Ducha, kterého Otec vylil na učedníky díky Ježíšově modlitbě (srov. 14,16)? Vtělení věčného Slova v čase a zrození pro věčnost těch, kteří se do něho vtělili skrze křest, nebylo by možné bez oživujícího působení téhož Ducha.

(Pokračování příště)

Proti otci lži

Zamyšlení nad nedělními
liturgickými texty

Jži mi z cesty, satane

Stojíš na začátku velké doby pokání, kdy se opravdovou kajícností připravuješ na své velikonoční znovuzrození. Ažby lépe chápal, co způsobilo, že tvůj Spasitel musel podstoupit smrt pro tvůj nový život, můžeš se dnes zblízka podívat, jak začíná pracovat jeho a tvůj nepřítel, aby tě uvrhl do smrti. Můžeš se přesvědčit, že *on byl vrah od počátku a nestál v pravdě, poněvadž v něm pravda není. Když mluví, nemůže jinak než lhát, protože je lhář a otec lži.*⁽¹⁾ Jednou z jeho největších lží je ta, že dovedně zapírá sám sebe. Nepatříš již také k těm, kteří pochybují o jeho moci a nepřipouštějí si, že *vedeme zápas ne proti nějaké obyčejné lidské moci, ale proti knížatům a mocnostem, kteří mají svou říši tmy v tomto světě, proti zlým duchům v ovzduší*⁽²⁾?

Jestliže Bůh dovoluje, aby ďábel pokoušel i jeho Syna, můžeš z toho čerpat dvojí poučení: upevnit své přesvědčení o skutečné existenci tohoto zcela osobního a nanejvýš inteligentního nepřitele a naučit se z Ježíšova příkladu, jak proti němu bojovat. Pros Ducha svatého, aby tě provázel při dnešních důležitých setkáních.

První z nich tě zavádí až na úsvit lidských dějin, které jsou od samého počátku tragicky poznamenány podvratnou aktivitou otce lži. Sleduj pozorně jeho počínání. Již jeho první věta, v níž oslovuje Evu, je trvalým vzorem pro všechny, kteří se dali do služeb lži. Co znamená jeho prapodivná otázka? Je to rafinovaný způsob, jak zasít pochybnost: jakoby jen tak mimochodem postaví Stvořitele do tak nepříznivého světla, aby sám vynikl jako jediný, kdo to s námi myslí dokonce lépe, zdánlivě zcela nezištně.

Jestliže ten, kdo se vydává za chytřejšího a velkodušnějšího než sám Bůh, již tím nevzbudí tvé podezření a s tím i jednoznačné odmítnutí, pak už to není jen nebezpečí, že budeš podveden, protože ve skutečnosti už jsi podveden. Již tím, že vůbec věnuješ svůdci svou pozornost, nastupuješ cestu hříchu: není to snad urážka tvého Tvůrce, jestliže dáváš přednost jeho odpůrci, jestliže si připouštíš, že by ti kdokoliv mohl nabídnout něco víc a něco lepšího, než co ti dává tvůj nebeský Otec? Tvůj hřích proti Bohu již začal tím, že stavíš do středu pozornosti sebe a svůj prospěch: zapochyboval jsi o svrchovanosti Boha a jsi ochoten si vybírat podle vlastního uvážení mezi jeho dary a nabídkou nepřitele.

Výsledek, jehož jsi v ráji svědkem, je jednoznačný a nanejvýš varovný: Eva naslouchá, zahledí se na zakázané plody tak dlouze a tak dychtivě, až se v ní nezadržitelně produčí dvojí zá-

ostivost: zatoužila nejen po neznámé chuti, ale především po lstivě slíbeném účinku: po moudrosti, kterou by se mohla rovnat Bohu. Ďáblova taktika slaví svůj úspěch na první pokus.

Po tomto satanově úspěchu máš však dnes příležitost podívat se také na ďablovu porážku. Okolnosti, za jakých svůdce přistupuje k Ježíši, aby jej pokoušel, nejsou voleny náhodně. Jak vidíš na první ďábově provokaci, umí dokonce využít i zbožných a kajících skutků, které mají být posilou a vyzbrojí k boji proti němu. Pokouší se opět učinit tě středem tvé vlastní pozornosti a nabádá tě, aby ses sám odměnil za své mimořádné duchovní úsilí, za které si zasloužíš něco víc než dnuží.

Všimni si i jeho houževnatosti. Jestliže naprvé neuspěje, nenechá se odradit. Má v záloze bohatou paletu nabídek, které dovedně okměňuje podle aktuální situace. Jeho posledním trumfem je vidina majetku a z něho plynoucí slávy a moci. Dobře si všimni, že to všechno nabízí jako ze svého vlastnictví: *Toto všechno ti dám: způsob, jakým lidé přímou dychtí vlastnit co nejvíce jmění, ovládat druhé a vyvyšovat se nad nimi, to je skutečně jeho danajský dar, jehož tragické plody nacházíme v dějinách světa i Církve jako zdroj tolikerého rozdělení a utrpení, které je s ním spojen.*

Pozoruj, jak si při ďábových pokusech počíná tvůj Spasitel: neuvažuje o svůdčových slovech. Přímochaře odhaluje lživost jeho polopravd tím, že proti tendenčně zneužitým citacím staví autentické Boží slovo. Nakonec má na satanovu úlisnou neodbytnost ráznou odpověď: *Jdi mi z cesty. Jestliže je tvé srdce naplněno Božím slovem, nemůže je Satan přehlušit ani zmást směr, kterým tě Bůh volá. Jeho návrhy pak představují pro tebe jediné překážku, kterou je třeba nekompromisně smést z cesty: Vzepřete se ďáblu a uteče od vás*⁽³⁾. Je třeba jej zahnat v samém počátku, dříve než tě *obstane do smyčky, do které tě zaplete, abys dělala to, co on chce.*⁽⁴⁾

Poslední Ježíšova odpověď, po které ďáblu nezbýlo, než aby odstoupil, vyjadřuje nejvladnější smysl i nejučinnější způsob odporu proti ďáblu: potřebu klanět se ustavičně z celého srdce svému jedinému Bohu, který tě sytí svou radostí. Ve světle Boží pravé radosti dokonale vybledne všechno ďábovo zboží.

Při pohledu na anděly, kteří obsluhují Ježíše, připomeň si i ty svého nebeského strážce a počkuj mu, že je ti stále po boku, i v nejtěžších pokoušeních. Pokloň se spolu s ním svému Pánu a pros, aby ti *vrátil radost ze své ochrany a posiloval tvou velkodušnost.*⁽⁵⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Jan 8, 44; ⁽²⁾ Ef 6, 11

⁽³⁾ Jak 4, 7; ⁽⁴⁾ srov. 2 Tim 2, 26

⁽⁵⁾ srov. resp. žalm 51

Liturgická čtení

1. čtení – Gn 2,7-9;3,1-7

Hospodin Bůh uhnětl člověka z prachu hlíny a vdechl do jeho nozder dech života, a tak se stal člověk živou bytostí. Potom Hospodin Bůh vysázal zahradu v Edenu na východě a usadil tam člověka, kterého uhnětl. Hospodin Bůh dal z půdy vyrůst rozmanitým stromům, líbezným na pohled, (jejichž ovoce) je chutné k jídlu, i stromu života uprostřed zahrady a stranu poznání dobra a zla. Had byl nejlstivější ze všech polních zvířat, která Hospodin Bůh udělal. Právil ženě: „Řekl (skutečně) Bůh: Nejezte ze žádného stromu v zahradě?“ Žena odpověděla hadovi: „Smíme jíst z ovoce každého stromu v zahradě, jen z ovoce stromu, který je uprostřed zahrady – pravil Bůh – nesmíte jíst a ani se ho neobtěžujte, abyste nezemřeli.“ Had nato ženě: „Ne, nezemřete. Naopak, Bůh ví, že kdyžbyste z něho jedli, otevřou se vaše oči a budete jako Bůh poznávat dobro i zlo.“ Žena viděla, že (ovoce) stromu je chutné k jídlu, vábné na pohled, lákavé pro poznání moudrosti, a proto si z něho utrhla a jedla, a dala též svému muži; byl s ní a jedl. Tu se jim oběma otevřely oči a zpozorovali, že jsou nahí. Sešili tedy fíkové listy a udělali si zástěry.

2. čtení – Řím 5,12-19

Bratři! Jako skrze jednoho člověka přišel na tento svět hřích a skrze hřích smrt, a tak smrt přešla na všechny lidi, protože všichni zhřešili... Hřích ovšem byl na světě už před zákonem – jenomže kde není žádný zákon, tam se hřích nepřičítá. Přesto smrt uplatňovala svou moc od Adama do Mojžíše i nad lidmi, kteří se neprohřešili nějakým podobným přestoupením jako Adam. Tento Adam je protějškem toho, kterým měl přijít. Ale s Božím darem není tomu tak, jak to bylo s proviněním. Kvůli provinění jednoho ovšem celé množství propadlo smrti. Ale ještě tím hojněji

Pokračování na str. 5

Mifegyne – RU 486

Jak sametová je tato sametová metoda potratu?

Jerôm Lejeune, francouzský badatel na poli mongoloismu, věnoval se za svého života také otázce tabletek RU 486, aby zjistil, jaké pozadí a jaké souvislosti se za tímto preparátem skrývají. V tom článku jsou shrnuty výsledky jeho šetření. Předem musíme uvést, že RU 486 neboli Mifepristone či Mifegyne nebo jak už kdo pojmenuje tento preparát, je státem oficiálně uznáný smrtící prostředek na zabíjení lidí. Ve Třetí říši existoval tzv. »cyklon B«, který však nebyl oficiálně předán veřejnosti. Právem tedy nazývají kritikové tento nový prostředek »pesticid na lidi«. Bohužel dnes už mají lidé tak hrůši kůži, že klidně spolknou i tuto těžkou obžalobu.

I SKUTEČNOSTI

Co je RU 486?

Je to chemický produkt, vysoce účinný anti-hormon, který zabráňuje, resp. přerušuje proces zahrnutí oplodněného vajíčka v mateřském lůně (uterus). RU 486 zablokuje těhotenský hormon progesteron a způsobí zánik plodu.

Původ

Pochází z laboratoří Roussel-Uclaf ve Francii. Vědecké práce a výzkumné pokusy s preparátem se konaly ve spolupráci profesora Beaulieu (Francie) a profesora Hermanna (Švýcarsko). Roussel-Uclaf tehdy patřila z 54% k sdružení Hoechs a 40% akcií kontroloval francouzský stát.

Výsledky vědeckých pokusů

Více než 2 000 žen se nabídlo k pokusům, neúspěšných případů bylo kolem 15%. V určitém počtu případů docházelo k těžkému krvácení. Aby se zvýšila účinnost RU 486, byl navržen jiný produkt, prostaglandin. Kombinace RU 486 a prostaglandinu dosáhla v roce 1990 podle profesora Beaulieu účinnosti 95-100%.

Návod k použití

Experimentátoři navrhli přesný proces užívání: závazné spojení RU 486 a prostaglandinu podle jednotného receptu s použitím do konce 5. týdne těhotenství.

II NEBEZPEČNÝ PRODUKT

Jedná se o preparát na vyvolání potratu. Účinkuje teprve po oplodnění vajíčka. Výraz »kontragestivní«, který prof. Beaulieu vynalezl, se snadno zaměňuje s »kontraceptivní«.

»Kontragestivní« znamená přerušující těhotenství. »Kontraceptivní« znamená zabráňující počtí.

Ve skutečnosti se účinky RU 486 rovnají účinkům jiných potratových metod jako odsávání rozdrčeného plodu nebo jeho vypuzení z lůna solným roztokem. Nemělo by se tedy hovořit o »pilulce«, ale o »produktu« nebo »preparátu«.

RU 486 není žádnou »pilulkou po...«

RU 486 byla nejdřív představována jako »antikoncepční pilulka po souložích«. Původně se mělo zato, že žena může pravidelně každý měsíc použít jednou tento preparát, ať už došlo

k otěhotnění, nebo ne. Rizika, jakým je při tom vystaven ženský organismus, nebyla známa.

RU 486 není žádným medikamentem

Vezme-li v úvahu, že pod pojmem medikament rozumíme element sloužící k ošetření a léčení nemoci, pak RU 486 žádným medikamentem není. Těhotenství ostatně není žádná nemoc. Jedná se o smrtelně účinkující produkt určený k tomu, aby již v rané fázi vývoje zmařil počínající lidský život.

Zdravotní rizika

Dr. Ullmann konstatoval z celkového počtu 2000 žen, které použily tento preparát, v 823 případech těžké krvácení. Je proto nutný lékařský dohled. Stejně tak musí být k dispozici další prostředky, aby mohly být v případě nutnosti okamžitě použity. Rizika z poškození dítěte, které zákrok přecházelo, nejsou zatím známy a musí být teprve předmětem výzkumu. Pro případ, že preparát selže, musí se žena, která jej používá, zavázat, že se podrobí »klasickému potratu«. Není tedy možno používat RU 486 jako neškodný chemický preparát bez lékařského předpisu.

Škodlivé účinky chemických prostředků, který byly překotně uvedeny na trh, se zpravidla projevují teprve později. Tak např. tzv. DEPO PROVERA (DMPA) potřebovala deset let, aby se zjistila její nebezpečnost, takže byla pak v některých zemích zakázána (např. v USA a v Británii).

Psychologické problémy

Může RU 486 ušetřit ženu traumatu, tedy psychického zranění, které je běžné u »klasického potratu«? Nikoliv. Zdá se, že právě naopak, neboť nyní je to sama žena, která provádí potrat. Musí si říct: »Jsem to já sama, kdo zabíjí.« Svědecké výpovědi poukazují, že psychické zranění zůstává. »Co mě dě-

silo, byla skutečnost, že krvácení trvalo téměř dva týdny, a já jsem vůbec nevěděla, zda jsem již vajíčko vypudila.« Dr. Michel Tourmaire v časopise »Elle« to formuloval takto: »Dny očekávání mezi požitím preparátu a vyvržením plodu a pak následné dni krvácení mohou být pramenem větší sklíčenosti, než jakou prožívá žena po chirurgickém potratu.«

RU 486 musí být použita před koncem pátého týdne těhotenství. Rozhodnutí k potratu musí být tedy učiněno velmi rychle, a to v době, kdy žena je velmi citlivá a vnímavá. Rozrušení z nežádoucího těhotenství může vést k unáhleným a nezvratným rozhodnutím. Takové jednání je zdrojem těžkých psychických zranění v budoucnosti.

»Výčitky svědomí«

Průkopníci RU 486 tvrdí, že tento způsob potratu méně zatěžuje ženu vědomím viny. Je pochopitelné, že se snaží uchláchlit svědomí ženy, aby ji mohli spíše zneužít. Je třeba si však uvědomit, že vnitřní mechanismy v srdci člověka nepodléhají řízení zvenčí, jak ukazuje »popotratový syndrom«.

Banalizace potratu

Nový preparát RU 486 aspiruje na to, že se stane alternativou antikoncepčních metod. Je to velké pokušení sáhnout po RU 486 místo pravidelného užívání »antikoncepčních pilulek«.

Jednoduchý způsob, jakým se tento prostředek používá, povede jistě na trhu k velké poptávce. V zemích, kde platí protipotratové zákony (v Německu § 218/19, v Francii »zákon Veil«), nemusí si ženy lámat hlavu. Buďto budou zákony zmíněny, nebo se preparát bude prodávat na černém trhu jako drogy.

Logika smrti

* Před 30 lety se propagovala antikoncepce jako nejlepší prostředek proti potratům.

* 1976 byl pod záminkou boje proti ilegálním potratům potrat legalizován.

* Dnes se prostředek na vyvolání potratu prezentuje jako antikoncepční prostředek na kontrolu porodnosti.

Logika odmítání života je přímo ďábelská.

Útok na rodiny

RU 486 představuje prostředek, který přenáší potraty z operačního sálu přímo do vlastní ložnice. Je to něco jako »užlejší sám«. Potrat si provádí sama žena. Tím se šlape po podstatě mateřství a srdce rodiny je zasaženo přímo ve svém středu. Rozbití mateřství je proto tak velké, že každá matka má snadný přístup k prostředku, který z ní činí potenciální vražedkyni vlastního potomstva.

Je to nejscestnější útok na práva ženy a ve svém důsledku další prostředek na rozbití rodiny. Ve skutečnosti může žena potratit bez vědomí a souhlasu manžela. Dokonce ženám, které o tom nemají tušení, může být tajně ve stravě podán prostředek, který zabije jejich dítě.

III. MEZINÁRODNÍ ZÁJMY

Cíl

Od r. 1984 prohlašuje prof. Beaulieu, že hlavním cílem RU 486 je kontrola porodnosti v zemích třetího světa. Cílem preparátu je dát vládám těchto zemí účinný prostředek, jak donutit své obyvatelstvo ke kontrole porodnosti.

Zájmy

Finanční zájem na takovém trhu je zcela zřejmý. Roussel-Uclaf očekával obrovské zisky. (Mezitím tato firma výrobu produktu prodala).

Ideologické zájmy jsou rovněž evidentní. Americké anti-life-loby (IPPF a PC), které disponují obrovskými prostředky,

chtějí vnutit ostatnímu světu své názory na »kontrolu světového obyvatelstva«.

Demografická exploze ve třetím světě nahání hrůzu bohatým blahobytným národům průmyslových zemí. Proto je zavádění těchto a podobných produktů propagováno stejnými organizacemi, které propagovaly antikoncepci a zasazovaly se za legalizaci potratů. Patří k nim IPPF (Mezinárodní sdružení pro plánování rodiny), Rockefellerova nadace PC (Population Council - Populační rada) a také WHO (Světová zdravotnická organizace, které kromě mnohé blahodárné činnosti poskytuje subvence na programy proti lidskému životu a masivně podporuje RU 486). Prakticky při tom ignoruje přirozené metody řízení porodnosti. Roussel-Uclaf uzavřel s WHO smlouvu o dodávkách RU 486 do rozvojových zemí.

Mezinárodní experimentování

Takové pokusy byly prováděny v 17 zemích. Patří k nim např. Austrálie, ale také země třetího světa. Tu je třeba jmenovat především Čínu, zemi se zavedenými nucenými potraty. Čína sama dodala na 2000 »výzkumných zpráv« v jednom roce.

Rasistická ideologie

Odkud si svět osvojuje právo celým národům vnučovat potraty jako prostředek kontroly porodnosti? Každá lidská bytost, i ta nejchudší, zasluhuje náležitou pozornost a úctu. Žádný stát, žádná finanční mocnost nemají právo předepisovat manželskému páru počet dětí. Každé počaté dítě má právo na život. Život žlutého, černého nebo hnědého dítěte je stejně drahocenný jako bílého.

Jerôme Lejeune 1990

*Podle Christ und Zukunft
73/98*

Přeložil -lš-

Z JEDNOHO DOPISU:

„Milý pane Vlčku, píši Vám ohledně domnělého spojení mé osoby s lefebvrstickým biřmováním v Praze-Chodově..

Dne 31. 1. 1999 totiž stanice Svobodná Evropa vysílala projev J. Em. kard. Vlka, který mluvil o biřmování, které v Praze nedávno učeloval exkomunikovaný lefebvrstický biskup, a řekl: „Zachytili jsme biřmovací lístek, který byl podepsán knězem jako garantem, a bylo tam napsáno Pater Steiner.“ Tento výrok způsobil zmatek mezi našimi věřícími, protože se přirozeně domnívají, že jde o moji osobu. Pan kardinal totiž zamlčel skutečnost, že rakouský kněz, který občas slouží tridentskou liturgií v Praze-Chodově, se také jmenuje Steiner. Rozhlasové vystoupení kard. Vlka vyvolalo obecný dojem, že se řadím mezi lefebvrstisty.

Rád bych alespon Vás a Vaše blízké ujistil, že nikterak nejsem přívržencem lefbvrstů, ba vystupoval jsem proti nim, protože nemají jurisdikční pouto s papežem, které je zárukou plného společenství s Církví..“

P. Antonín Steiner

Liturgická čtení

Pokračování ze str. 3

se celému množství lidí dostalo Boží přízně a milostivého daru prostřednictvím jednoho člověka, Ježíše Krista. A není tomu s darem tak jako s hříšným skutkem onoho jednoho člověka. Neboť rozsudek nad proviněním toho jednoho přinesl odsouzení, kdežto Boží dar vede z mnoha provinění k ospravedlnění. Jestliže kvůli provinění jednoho člověka začala skrze toho jednoho člověka vládnout smrt, tím spíše v síle nového života budou kralovat skrze jednoho, totiž Ježíše Krista, ti, kdo v hojnosti dostávají milost a dar ospravedlnění. Nuže tedy: jako provinění jednoho člověka přineslo odsouzení celému lidstvu, tak zase spravedlivý čin jednoho člověka přinesl celému lidstvu ospravedlnění, které dává život. Jako se totiž celé množství stalo neposlušností jednoho člověka hříšníky, tak zase poslušností jednoho se celé množství stane spravedlivými.

Evangelium - Mt 4,1-11

Ježíš byl vyveden od Ducha na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. Když se postil čtyřicet dní a čtyřicet nocí, nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: „Jsi-li syn Boží, řekni, ať se z těchto kamenů stanou chleby.“ On však odpověděl: „Je psáno: 'Nejen z chleba žije člověk, ale z každého slova, které vychází z Božích úst.'“ Potom ho ďábel vzal s sebou do Svatého města, postavil ho na vrchol chrámu a řekl mu: „Jsi-li syn Boží, vrhni se dolů. Je přece psáno: 'Svým andělům dá o tobě příkaz, takže tě ponese na rukou, abys nenarazil mnohou na kámen.'“ Ježíš mu odpověděl: „Také je psáno: 'Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha.'“ Zase ho vzal ďábel s sebou na velmi vysokou horu, ukázal mu všechna království světa i jejich slávu a řekl mu: „To všechno ti dám, jestliže padneš a budeš se mi klanět.“ Tu mu Ježíš řekl: „Odejdi, satane! Neboť je psáno: 'Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit.'“ Potom ho ďábel nechal - i přistoupili andělé a sloužili mu.

Dovolil Bohu, aby působil skrze něho

V tam spočívá fascinace Dona Luigiho Orioneho, pozoruhodné osobnosti tohoto století. Don Giovanni Venturelli, který jej znal a byl jeho následovníkem, poskytl tento interview o jeho životě.

V první části jsem se seznámil z vyprávění Dona Venturelliho s Donem Orionem a poznali, jak načerpal u Dona Bosca inspiraci k dílu, které našlo svůj první výraz v založení oratoře pro mládež. Nyní přinášíme závěrečnou část rozhovoru.

Ale pak biskup odebíral oratoři svůj souhlas. Proč?

Čím větší bylo hnutí, tím více narůstaly biskupovy těžkosti. Možila se obvinění, především ze strany katolického sdružení *Intelligenza*. Proto Mons. Bandi oratoře *ad tempus* (na čas) zrušil. Pro Dona Orioneho to byla tvrdá rána. Ale nesožil ruce v klín a začal s novým dílem. Mezi jeho mládeží bylo na tučet těch, kteří projevovali sklon ke kněžství. Byli

však chudí a nemohli si dovolit jít na studie. Díky prozívatel-nostnímu daru v r. 1893 vznikl v městské čtvrti San Bernardino pro ně ústav. Ohlas o něm se roznesl a přibývalo žádostí o přijetí. Již rok nato otevřel Don Orione další domy v Janově a v Turíně. V roce 1895 přijal sám kněžské svěcení.

A jak dílo pokračovalo?

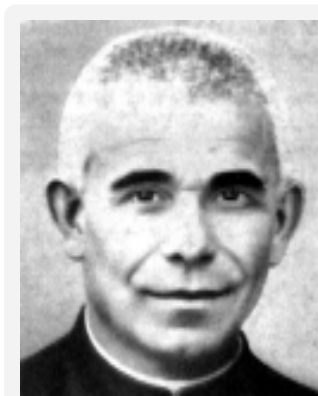
Dílo rostlo navzdory různým těžkostem. Vznikla jeho první hospodářská družstva a jméno Dona Orioneho se dále šířilo. Různí biskupové ze všech částí Itálie jej volali, aby zakládal ústavy a zemědělská družstva. Dobou velkého rozkvětu byl rok 1915. Jeden dobrodinec mu předal dům v Ameno u Novary. Don Orione tam poslal skupinu starých chudých

lidí. Tak vzniklo malé Cottolengo. Místní lidé je sami tak pojmenovali. Později vzniklo Cottolengo v Janově a v Miláně. Tehdy začaly také misijní aktivity v Jižní Americe a ve Spojených státech. Také tam vznikly školy, ústavy, zemědělská družstva a charitativní zařízení. Mezitím založil Don Orione kongregaci »malých sester charity«. Kromě toho se až do úpadu staral o ty, kteří přežili strašné zemětřesení v Messině a v Avezzanu. Pius X. jej kvůli tomu jmenoval generálním vikářem v diecézi Messina.

Jak vznikla u Dona Orioneho jeho vášeň pro chudé?

Řekl, že Kristus nás učil, abychom milovali chudé, ne proto, že si to mravně zaslouží, ale protože jsou chudí. Mimo to byl Don Orione mužem z lidu. Slyšel jsem jej jednou vyprávět historiku, při které se smál jako pomínutý. Když byl ještě malý a vracel se ulicemi města domů, vídával, jak farář s lékárníkem vysečávají u jedné hospůdky. »Myslel jsem při tom na svého otce, který naopak v Monferrato s námahou lámal kámen a stával při tom až po kolena ve vodě. Jednoho dne jsem dostal takový vztek, že jsem jako malý komunista vzal haluz, běhal jsem kolem a větví jsem tak zvířil prach, že to oba rozčílilo. Moje zlost se však utišila teprve tehdy, až mě rozzlobení začali honit.«

Don Orione se velmi konkrétně zabýval sociálními otázkami své doby. 18. května 1919 napsal něco jako manifest pro sběrače plevele, který překvapuje svým ostrým tónem. Přechtu z něho jeden úryvek: »Proletáři rýžových polí, vzchopte se! Ve jménu Krista, který přišel na svět chudý, chudý žil a jako chudý zemřel, který žil mezi chudými, jako jste vy, a který miloval chudé a dělníky; ve jménu Krista udeřila

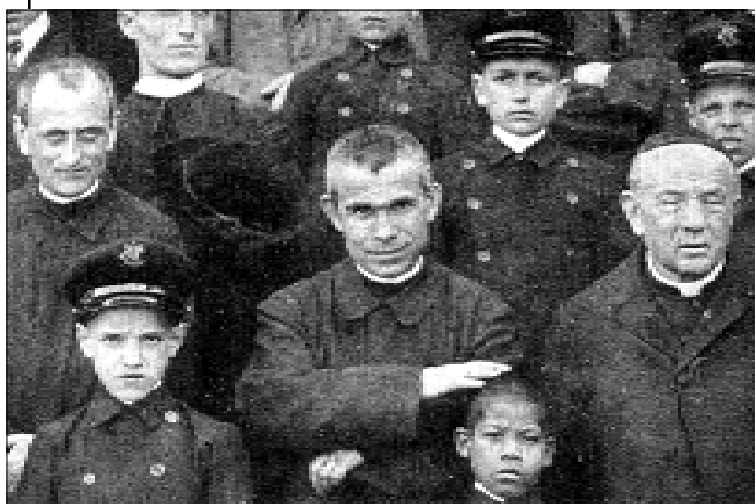

**Don Luigi Orione
(1872–1940)**

hodina vašeho povstání. (...) Vaše práce musí být přiměřená vašim silám a vašemu pohlaví; vaše mzda musí odpovídat vašemu potu a vaší nouzi; vaše postavení se musí zlepšit a musí být lidštější a křesťanštější. To je spravedlivé a to je vaše právo. Jako katolíci a jako občané budeme letos bojovat o osmi-hodinovou pracovní dobu na rýžových polích. Nenechte se od svých kápů vykořisťovat. Nenechte se zastrašit od statkářů. (...) Bůh a jeho Církev vám žehnají. Budeme pro vás, bratři, pracovat a s vámi zvítězíme.« Chtěl bych vám ukázat ještě další text. Vznikl na počátku 20. let: »Feminismus je velmi důležitá část sociální otázky. Je to chyba nás katolíků, že jsme se s ním okamžitě neseznámili. To byla velká chyba. (...) Velmi málo lidí rozumí problému feminismu. Přiznejme si to otevřeně: my katolíci jsme feminismus s politováníhochnou lehkomyšlností odbyli.« Tato poznámka byla spolu s mnoha dalšími nalezena po jeho smrti. Orione je zřejmě použil při nějaké konferenci nebo v nějakém článku.

Kde jste je našel?

To je jedinečná historie. Když jsme v r. 1945 začali sbírat dopisy Dona Orioneho, zavolal nás Don Serpi, jeho první nástupce, a řekl: »Jděte na půdu a sneste velké pytle, kte-

**Zakladatel kongregace s Donem Guanelou (vpravo)
po audienci u Pia X. 1914**

ré tam leží. Budete překvapeni. «Když jsme se překvapení vrátili k Donu Serpimu, vysvětlil nám, že Don Orione, když odcházel ze svého pokoje, poroučival seminaristům, aby vyprázdnili koš na papír. Oni však papíry dávali do pytlů, aby se později mohly zpracovat dějiny kongregace. Tak začala neuvěřitelná práce. Žehlili jsme jednotlivé listy papíru a pokoušeli se znovu správně složit obsah jednotlivých dopisů, seřadit je a opatřit datem, protože tehdy ještě nebylo samozřejmé uvádět vždy datum. Toto opatření Dona Serpiho bylo velmi šťastné, protože ze samotných začátků kongregace se skoro nic neuchovalo.

Je tu ještě jeden zvláštní aspekt v životě Dona Orioneho, a to je jeho vztah k zástupcům «modernismu». Je to ojedinelé, vidět, že kněz tak věrný papeži a tak pravověrný udržoval kontakty s tolika «podezřelými». Jak k tomu došlo?

Já sám jsem často viděl, jak hrabě Tommaso Gallatari Scotti, klíčová postava modernismu, přicházel za Donem Orionem. Poznal jsem také Dona Brozia Casciolu, který také propagoval modernistické tendence. Je třeba říct, že Don Orione byl až do morku kostí pravověrný, a to jsem si ověřil několikaletým studiem jeho spisů. A není náhodou, že kněží jeho kongregace kromě tří obvyklých slibů skládali ještě čtvrtý, slib zvláštní poslušnosti a věrnosti papeži. Pokud jde o víru, byl nekompromisní. Co však se týkalo chápání člověka, měl otevřené srdce. A proto vstoupil do kontaktu s modernisty: ne pro jejich ideje, ale protože to byli lidé velmi inteligentní a zapálené osobnosti, které mu mohly pomoci vybědnout z obtížných situací. Papež Pius X. popsal modernismus ve své encyklice *Pascendi Dominici Gregis* v roce 1907 a začal pak exkomunikovat

ty, kteří k tomto hnutí náleželi. Don Orione potkal v Messině, kde byl generálním vikářem v těžkých letech zemětřesení, mnoho významných představitelů modernismu. Katolická a laická inteligence byla tímto učením přímo posedlá a stavěla se proti papežským »výrokům«. On sám byl naopak vysloveným nepřitelem modernismu, ale začal dialog s těmi muži, kteří spravovali komitét státní pomoci. Proto byl obviněn, že sám sympatizuje s modernisty. Nakonec se to doslechlo i papež Pius X. a chtěl s ním mluvit. Na závěr této rozmluvy mu papež řekl: »Jdi, můj synu. Co o tobě říkají, není pravda.« Don Orione se přátelil s Gallaratim Scottim a s Donem Romollem Muttim, zakladatelem katolické studentské organizace FUCI a zakladatelem strany *Democrazia cristiana*. Antonio Fogarazzo si jej nechal zavolat v hodině své smrti. Amozí z těchto modernistů se díky působení Dona Orioneho vrátili nakonec do lůna Církve.

Don Orione také mnoho vytrpěl od svých církevních představených. Zvláště od svého biskupa. Přesto zůstal vždy poslušný. Vzpomínáte si ještě, co v této souvislosti řekl?

Don Orione byl pro své působení kritizován z mnoha stran. Měli ho za blázna. A přesto jej všichni pokládali za světce: nikdo nepopíral jeho charisma a jeho schopnost přivádět lidi k víře. Ale v konkrétním každodenním jednání jej pokládali za přepjatého. Byla to jen závist? Snad. Každopádně byl jeho obzvláštním nepřitelem klérus. To je smutná kapitola. Mons. Bandi, který byl jeho biskupem od 1891 do 1914, se nechával ovlivnit klérem a politickými autoritami. Jistě, byl k němu také blahosklonný. Dával mu různá povolení, i když mu to připadalo těžké. Tak jej Don Orione žádal

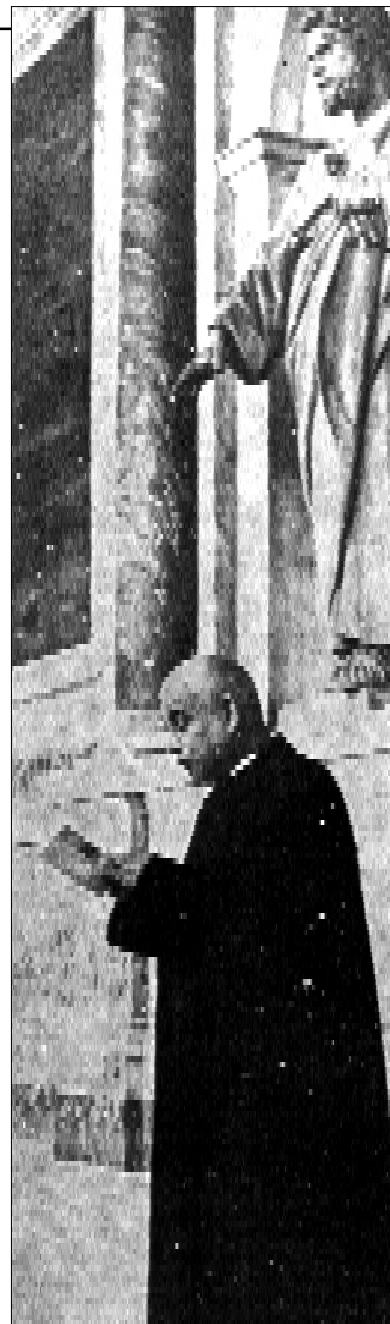
v r. 1903 o uznání svého díla. Biskup si zavolal jeho přední spolupracovníky: Dona Serpiho, Dona Goggiho a Dona Alberu. A řekl jim bez obalu, že superiorem jmenuje Dona Alberu a že činnost se má omezit výlučně na pastorační zemědělských družstev. Don Serpi a Don Goggi byli překvapeni a tento návrh odmítli. Don Albera byl informován Donem Orionem, poděkoval za důvěru a sdělil, že funkci nemůže přijmout. Ostatní dva řekli biskupovi: »Chcete-li jmenovat Dona Alberu, je to ve vaší kompetenci. Ale my důvěřujeme Donu Orionem. On toto dílo založil a my jsme jeho synové. Prosadte své rozhodnutí. My dílo opustíme a budeme čekat, že nás pověříte jiným úkolem.« Biskupa to dojalo. Schválil dílo a jmenoval superiorem Dona Orioneho.

Podřízenost biskupovi byla pro Dona Orioneho příznačná. A to i přesto, že jej tato poslušnost vystavovala tvrdým zkouškám. V deníku Dona Giovanniho Novelliho, tehdejšího ředitele kněžského semináře v Tortoně, četl jsem tento zápis s datem 1. března 1910: »Biskup Bandi projevuje hluboký odpor proti Donu Orionem. Uráží ho a hrozí mu, že roztrhá dekret, kterým uznal jeho kongregaci atd., atd. Nechápu, jak si to mám vysvětlit.«

Don Orione se cítil povolán k tomu, aby zakládal díla. A často hovořil o svobodě Božích dětí. Nikdy neposlechl rady, kterou mu dávali: »Nečlelej to, učeláš velkou chybu!« Ve vztahu ke svému dílu říkal: »Věřím, že jsem vždy jednal z lásky ke Kristu. Ale jestliže biskup chce, může moje dílo zničit a sesadit mě. Mohu jít jako misionář kamkoliv, i do Latinské Ameriky. Protože důležitější je poslechnout církevní autoritu než jít za svými idejemi, i když jsou správné.«

Podle 30giorni 4/97

Překlad -lš-

U sv. Pavla za hradbami při čtení modliteb za získání odpustků jubilejního milostivého léta 1933

D. O. na oslu v Monte Soratte

Místa pro moderní »Fiat«

**Proč je žena ve světě a v Církvi nenahraditelná
O službě a lásce v domově i ve světě**

Sloužit v křesťanském duchu – to je klíčová funkce tvořivé syntézy mezi evangeliem a životem, ke které volá křesťany Jan Pavel II. Žena má zvláštní schopnosti, aby tuto funkci naplnila. To je pokračování úvahy, kterou přednesla Martina Liminská a jejíž první část jsme přinesli ve Světle č. 7.

Mluvíme-li o služebnosti, musíme mít na paměti, že ke službě patří sebezapření, sebeobětování a odstup od vlastního já. To je něco, co občanům dnešní blahobytné společnosti schází a co odlišuje křesťany od pohanů a hedonistů, totiž askeze pro něco vyššího, pro duchovní dobro. Těžká ruční práce a dřina v domácnosti nebo na pracovišti, námaha, při které se člověk zapotí na poli nebo v úřadě, boj proti únavě u počítače nebo mikroskopu, stále opakování se školáky, trpělivé přemáhání hladu a žízně a jiných okolností – při všech těchto rysech obyčejného všedního dne se zřetelně rýsují obrysy kříže. Sloužit je náročné.

Zdá se mi, že klíč ke »tvořivé syntéze evangelia a života«, ke které vybízí již několik let Svätý otec nás všechny, laiky i klérus včetně biskupů, spočívá v tom, že učíme sebe a učíme

druhé křesťansky chápat službu druhým. Opakuji znovu: při této službě se nejedná o něco jako porobu nebo zotročení. Tady je ve hře schopnost člověka učinit druhé smyslem svého života a jedhání nebo se jim alespoň nabídnout. Dodávat jim naději a posilovat je. Rukou, která slouží, hýbá láska. Opravdu, nic neslouží druhým tolik jako *být shovívavý, dobrosrdečný, nevychloubat a nevytahovat se, nečelit, co se nepatří, nemyslet na sebe, nerozčilovat se, zapomínat, když nám někdo ublíží, neopřátelovat se, nemít žádné zalíbení v bezpráví*, jak nám to píše sv. Pavel v 1. listě ke Korintňanům. (13,4nn) Nebo jak říká sv. farář z Bretaně: »Služba je právo těch, kteří milují.« Přísně vzato, je to právo na osobní svatost. Právo naplno rozvinout svou důstojnost. Ostatně Bůh bude jednou požadovat účet od každé jednotlivé osoby, nikoliv od nějakých systémů. Do nebe přijdu duše, nikoliv struktury. Rozhodující bude, zda každá osoba jedhala v souladu se svou přirozeností, se svým posláním, nikoliv zda zastávala tu či onu funkci.

Kde se člověk může naučit takové služebnosti? První a nejdůležitější školou mezilidských vztahů a tím také lásky a služebnosti je rodina. První lekcí a první zkušeností lásky je být přijímán od prvního okamžiku svého početí. »Fiat« ženy nastupuje dříve než »Fiat« muže. Ona je nositelkou života, ona je pupoční šňůrou k Bohu. Učit se

sloužit a učit, jak sloužit, propůjčuje rodině její původní a nejpřednostnější charakter. Pro toho, kdo tuto přirozenou úlohu a tento status rodiny neznává, pro toho je rodina pouze organizační formou společnosti, která je proměnlivá a přizpůsobuje se duchu a trendům doby. Jan Pavel II. řekl již před více než deseti roky: »Mám za to, že při nové evangelizaci musí být pastorační rodina zařazena na nejpřednější místo. Blaho a budoucnost Církve na tom závisí stejně tak, jako je zbe ve hře blaho a budoucnost evropské společnosti.«

To jsou tedy pro ženu a matku místa jejích moderních »Fiat«: Sporák, žehlící prkno, dmácnost, samozřejmě, ale ještě více srdce členů rodiny, anebo při zaměstnání mimo domov kolegové a kolegyně v povolání, ale především hmotné a duchovní prostředí rodiny. Zbe je její úloha, to je její látka k posvěcení. Svätý otec to vyjádřil v jedné rozmluvě pro otce a matky v Irsku před 19 lety: »Věřte svému povolání, krásnému povolání k manželství a rodičovství, kterým vás Bůh obdaroval, protože každé rodičovství na nebi i na zemi má své jméno od něho. Nedomnívejte se, že můžete v životě čelat něco vznešenějšího než být dobrými křesťanskými otci a matkami. Kéž by otcové a matky, mladé ženy a dívky neposlouchali ty, kteří vám říkají, že důležitější je pracovat v nějakém světském povolání a tam učelat kariéru, nežli povolání darovat život a o tento život pečovat jako matka. Budoucnost Církve, budoucnost lidstva závisí v největší míře na rodičích a na rodinném životě, jaký vytvoří ve svých domovech. Rodina je pravým měřítkem pro velikost národů, stejně jako lidská důstojnost je pravým měřítkem civilizace.«

V této souvislosti je potřebné říci několik slov k dnešnímu chápání role ženy. Její

funkce a její úloha, její služba prošla v průběhu společenského vývoje hlubokou proměnou. Ještě na počátku 19. století byly děti něco jako kapitál pro rodinný podnik nebo hospodářství a v tomto pracovním procesu byla integrována také matka jako pečlivá domácí paní. Rodina tak byla nejen společenstvím solidárním, ale také ekonomickým. Industrializací došlo k rozštěpení této jednoty a tím také k úpadku rodiny a degradaci ženy a matky v jejím sociálním hodnocení. Nyní se oceňuje schopnost vydělávat a matka nevydělává žádné jmění, i když její služba je neocenitelná. Ale tato z lásky konaná služba není odměňována, což nebylo problematické potud, pokud to platilo pro všechny. Ale od šedesátých let tohoto století to již neplatí. Stále více mladých lidí se rozhoduje pro samostatný život, tedy proti dětem a proti rodině. Ve skutečnosti to znamená plíživé vypovězení mezigenerační smlouvy. Někteří politikové jsou natolik poctiví, že přiznávají: »Mezigenerační smlouva je již delší dobu zrušena.« (Biedenkopf) Z velké rodiny zůstal jen malý zbytek: základní rodina, pro kterou již dmácní paní není žádným vzorem. Žena dnes spíše věří, abychom použili básníková slova, že musí jako muž »ven do nepřátelského života, musí pracovat apachtit se, sázet a tvořit, podvádět a spekulovat, hrát na burze a riskovat, aby ulovila štěstí«. Povolání a prestiž s ním spojená staly se podle Schillera v posledním století a půl základní principem, podle kterého se dělí společnost a někteří progresivní duchové prohlašují »trosečnický osanělý život« matky v jádru rodiny za temnou zónu, zatímco povolání mimo domov znamená podle nich pro ženu její jediný možný osobní rozvoj.

Jaký tragický omyl! Vyjadřují jej taková hesla jako: »že-

Madame, musíte zkrátit své modlitby, abyste nezanedbávala své povinnosti ženy v domácnosti. Jste vdaná, a jste tedy se vším vsudy manželkou, bez přehnaného ostychu. Nepodněcujte hněv své rodiny tím, že příliš dlouho dlíte v kostele. Vaše zbožnost musí být taková, aby ji mohl získat s radostí i váš manžel. K tomu ale může dojít jen tehdy, když bude cítit, že mu zela náležíte.

Sv. František Saleský

nou se člověk nerodí, ženou se člověk stává,« jak to řekla Sartrova konkubína Simone de Beauvoir. Ale ani »existencialismus prostředí« se nemůže vyhnout existenci 24 chromozomů a asymetrii, lépe řečeno komplementárnosti orgánů a funkcí jednotlivých pohlaví. Nemůže je ignorovat, a proto právem říká Thierry Maulnier z Francouzské akademie věd: »Boj o rovnoprávnost je legitimí. Boj o totožnost je naopak ztracený.«

Čas od času někdo tento omyl dokonce přizná. Např. jedna čtenářka poslala dopis o tom, jak jedna matka z Hesenska v průběhu tří let dostala tři velmi živé syny a žije dále ve svém třípokojovém bytě. A ptá se: »Proč se nám pořád ukazuje, jak velice děti »opotřebávají« matku. Já sama jsem teprve při třetím dítěti pochopila, jak hluboké uspokojení přináší úloha být matkou. Ale teprve když jsem s touto svou rolí dokázala plně souhlasit, stala se pro mne největším zážitkem.« A dále se ptá: »Proč se ženám neříká, jak velký význam mají pro společnost, když vychovávají své děti? Proč se nám neukáže, že všechno to, co si ty druhé bez dětí mohou dovolit, je ve skutečnosti jen útek před prázdnotou všedního dne? Proč se nám nikdy neukáže plnost šťastného a radostí naplněného všedního dne dobré rodiny?«

Této ženě zřejmě její děti pomohly, aby objevila smysl života a roli matky. Zkušenost jednoho primáře a univerzitního profesora, který se po dobu zahraniční cesty své ženy musel sám postarat o domov a rodinu, ukazuje, že i otec může vynést na světlo obdobnou zkušenost. Náš profesor píše: »Především jsem přišel na to, že vaření, praní a úklid se neučelají samy. Pak jsem zjistil, že den končí teprve tehdy, až všechny čtyři děti jsou v posteli a skutečně spí a žádné z nich mi nemůže běhat po kuchyni. Brzy mi začalo být

jasné, že radost den ze dne méně závisí na mém příjmu než na působení mé ženy. Nejdůležitější poznatek se však týká odměny mé ženy: Žádný pacient mi nepoděkoval, když jsem vytřel kuchyni. Žádné auditorium mi nezatleskalo, když jsem přesně vypravil děti do školy. Žádný kolega mě nepochválil za vyprané prádlo. Zkrátka a dobře, mou odměnou bylo mé vnitřní uspokojení, štěstí mé rodiny se stalo mým štěstím. Tak se nasazovat a nenacházet zvenčí žádné uznání, tak se identifikovat s úspěchy jiných členů rodiny a v tom nacházet svou spokojenost, to je důkaz o vnitřní síle osobnosti.« Tolik pan profesor.

Snad by měly ženy z domácnosti častěji vycestovat. Jedno je jisté: Skutečné uspokojení spočívá ve schopnosti říct »ano« ke služebnosti a vidět v ní smysl a poslání. Říci ano ke svému bytí, ke své identitě jakožto ženy, a tím přijímat i okolnosti, které jsou s tím spojeny, abychom je mohly zvládnout.

A v Církvi? I zde platí jako v rodině služba z lásky. V jednom otevřeném dopise Matce Církvi jsem děkovala právě za tuto vlastnost, za mateřství. Matka všech věřících, to není žádná vzletná fráze, žádná floskule, která má hnout srdcem. Právě její mateřství je stále více požadováno a Církev je ztělesňuje vytrvale a klidně navzdory všemu nepřátelství stále pubertálnější a dětštější společnosti.

Matka Církve nučí za lidství. Zasazuje se o to nejdůležitější v životě: o lásku. Vidí v člověku nikoliv to, co má, nýbrž to, co je. Neposuzuje podle výkonu, přijímá, aniž by předkládala dotazníky. Pro tuto matku neexistují věci velké a malé, nýbrž jen věčné a pomíjející. Učí lidskosti, nikoliv účetnictví příkazů. Chrání pravdu, přináší lidem lásku a Boha. Nehlásá spasený svět, nýbrž spásu světa. Proto také Golgota patří k jádru jejího poselství. Bůh, který je

láska, »mohl vytrpět tuto smrt, aby spasil i ty, kteří mu tuto smrt připravili«, jak říká Heinrich Spaemann. Golgota je riziko, riziko lásky. To nelze pochopit v ekonomických kategoriích. Matka Církve je podnikatelkou s tajemnou bilancí. Její akcie ztrácejí v očích společnosti stále na ceně, je předmětem pomluv a pohrdání ve sdělovacích prostředcích, pokládají ji za neprodejné zboží, zavrhnou ji a decimují, a přece je její saldo stále pozitivní.

Láska Matky Církve je zázračně uzdravující elixír. Je to její všelék, zboží, které nelze docenit, poukázka na štěstí, euro, které se tím více rozmožuje, čím více se vydává. Pro Andrease Launa je »Církev svou podstatou ženského rodu a patří ke svému ženichovi Kristu«. Jan Pavel II. jako zástupce Kristův, který vede Nevěstu, formuluje oblažující poselství lásky takto: »Kdo je velkodušný, umí vydávat ze sebe lásku, pochopení i materiální pomoc. Dává a zapomíná, co dal, a v tom je celé jeho bohatství. Ochalil, že dávat je mnohem blaženější než přijímat, odhalil, že milovat znamená ve své podstatě vydávat se v obět za druhé. Neboť láska je velmi vzdálená tomu, být pouhým citem náklonnosti, je spíše uvědomělým rozhodnutím vůle otevírat se pro druhé. Abychom mohli doopravdy milovat, musíme umět odhlížet od všeho ostatního, především pak sami od sebe, abychom mohli velkodušně rozdávat.«

Věc není tak jednoduchá, jak se o ní píše. Láska má svůj řád a hierarchii. Činosti, ani ty nejvznešenější, nesmějí odvádět od Boha, naopak, musí vést k němu. »Dieu d'abord – Bůh na prvním místě«, říkala vždy sv. Jana z Arku. Jistě, my lidé jsme stvořeni, abychom pracovali – ut operaretur – říká se v Genesi. Nejde však o práci pro práci, o ustavičné přeorávání ráje. Kdo miluje, pracuje jinak. Nejan pro-

Panna Maria Matka Církve

Dřevoryt Pavla Fritze

to, že milující člověk je silně motivován. Kdo miluje, myslí dále než na výrobek, tak jako Matka Církve rýsuje životní linii a perspektivu až do věčnosti.

Čemu všemu se v tomto smyslu můžeme naučit od Matky Církve! A také jedině od ní. Neboť kde jinde v této racionální ledové poušti světa funkcí a míst je člověk pro sebe samého přijímán tak jako od matky, jako v kruhu rodiny. Proto také Církev připisuje rodině takový význam. Tradičně se říká rodinně malá domácí církev. Kardinál Meisner ji nazývá obrazem Nejsvětější Trojice. Neboť Trojice, to je zosobněná láska.

Feminismus nechce vidět ženu definovanou v prvé řadě jako matku. Chce komplementárnost mezi mužem a ženou nahradit totální rovností a totožností. Popírá také přirozenost ženy a všechno, co by třeba jen vzdáleně mohlo vypadat jako podřízenost pohlaví. Takže při postupném vývoji je to podle feministů jedno, zda knězem je muž, nebo žena. Jenže tuto volbu provedl již dávno sám Kristus, a proto čteme v mnoha textech, např. v Katechismu: »Církev se cítí zavázána volbou, kterou provedl sám Pán. Proto není možné světít ženou.«

Ježíš byl muž, jeho zástupci jsou muži. Když se mě někdo zeptá, odpovídám: Pro mne to

Pokračování na str. 10

jako zdůvodnění zcela stačí, proto žena nemůže být knězem. Také bych nemohla jít k ženě ke zpovědi. My ženy rozdáváme život, nikoliv svátosti (nepočítáme-li svátost manželství a křest v nouzi). My ženy nemáme kněžskou funkci, ale máme, jako všichni křesťané, kněžskou duši. A přirozeně má žena, jak píše papež v několika encyklikách, mnoho úkolů a funkcí. A stále dále platí, co kardinál Meisner vyjádřil takto: »Prvním posláním ženy je, pokud je jí to dáno, být matkou. Ale to platí v přeneseném slova smyslu bez ohledu na biologii, a to pro všechny. Mateřství a otcovství jsou duchovní kategorie. Jsou děti, které mají zploditele, ale žádného otce ani matku, a jsou matky a otcové, kteří jimi nejsou biologicky, nýbrž právě v tom nejvlastnějším slova smyslu. Díky jim mohli jiní mladí lidé vstoupit do opravdového života.« Takovou matkou byla matka Tereza a přirozeně je jí také Maria, Matka Boží a Matka Církve.

A proto patří Církvi díky. Za bezpečí a nekonečnou perspektivu lásky, za dar, že můžeme být stále dětmi, za krásu její liturgie, za něžná objetí a útěchu zpovědí, za posilu v důležitých zastaveních života, za široký rozhled po cestě napříč desetiletími. Mohla bych jmenovat tisíc důvodů, ale nejkrásnější je tento: díky za domov lásky.

Tento domov lásky je úkolem žen a matek. Jak ho lze dosáhnout? Je to především příklad, který děti strhuje a vede, který dělá z Církve domov a z domova Církve. Jeden zkušený kněz, blahoslavený Escrivá de Balaguer, zakladatel Opus Dei, napsal: »Kdybych měl dát rodičům nějakou radu, pak bych

jim řekl především toto: Děti si od malička dělají úsudek o všem, co vidí; dovolte jim, aby viděly, jak se snažíte uváčet svůj život do souladu s vírou. Že Bůh není jen na vašich rtech, ale také ve vašich skutcích, že se snažíte být dobří a máte jak je, tak sebe navzájem opravdu rádi. Snažte se o to, hodnotit své jednání podle Boha a s Bohem. Dejte jim nadpřirozené motivy, aby se cítily odpovědné.«

Žena a Církve, to není žádný vztah nadvlády. Církve, to není něco, co připomíná úřad. Nikoliv. Církve, to jsme my všichni. A v této živoucí Církvi je úkolem ženy být mostem k Bohu, učinit víru životnou a být spolunositelkou stvoření. To se uskutečňuje nejdříve v rodině, kde plníme svou úlohu, jak nejlépe dovedeme. Přirozeně jsou také funkce ve farnosti, v obci, ve společnosti. Například v poradně, v pečovatelské službě, v pěveckém sboru či v mateřské škole.

Především když jde nikoliv o předávání vědomostí, ale o předávání života, je k tomu zapotřebí nás žen s naší citlivostí, s naším smyslem pro detail, s naší praktičností. Zde můžeme radostnou zvěst žít a přinášet druhým smysl pro skutečný život a otevírat pro ně lásku a naději, abychom, jak říká Jan Pavel II., vytvořily civilizaci lásky, »která jediná je schopna učinit svět důstojným člověkem«. I když to není úkol pro jeden život.

*Podle FeIs 12/98, 1/99
Příklad -15-*

Pochopila jsem více než jindy, že i nejmenší události našeho života vede Bůh.

Terezie z Lisieux

Rok Boha Otce

V rámci přípravy na 2000. výročí Kristova narození je tento poslední rok zasvěcen Bohu Otci, Stvořiteli nebe a země. Jsme pozváni, abychom nebe, zemi a všechno stvoření poznávali a chránili jako tajemství milujícího Otce. Klanět se Bohu jako milujícímu Otci, tzn. brát jej jako takového absolutně vážně, to není vůbec žádná samozřejmost.

Již na počátku lidských dějin se Bůh lidem zjevil, ale lidé nebyli schopni ho pochopit. Vytvořili si obrazy bohů podle vlastní chuti. Říkáme jim modly.

Pak se Bůh zjevil vyvolenému národu a zakázal mu, aby si sám vytvářel obrazy Boha. Tak byl jeho obraz očištěn od vulgárních představ. Ale lidem se nepodařilo učinit si o Bohu takovou představu, která by odpovídala jeho skutečné bytosti. Uctívali nejdříve bojovného Boha Jahve, který zehnal všem krutostem, jimiž postupovali proti svým nepřátelům, a pomáhal jim při tom. O tom nám podávají znepokojující zprávy mnohé modlitby, písně a žalmy Starého zákona.

Nakonec se Bůh zjevil jako člověk. Počatý v lůně panenské matky jako dítě mužského pohlaví, narodil ve betlémské stáji mezi zvířaty, protožeu lidí našel pro sebe místo ani pochopení. Bůh – Jahve jako bezmocné dítě? Kdo může něco takového schválit a přijmout? Není proto divu, že byl později odsouzen k smrti a ukřižován za to, že se rouhá Bohu.

Nejen židům, ale ani mnohým křesťanům se nepodařilo nahradit obraz bojujícího Boha Jahveho obrazem Dítěte v jeslích ve společenství jeho Matky. Z mnoha příkladů byly především křížové výpravy dětí tragickým případem nepochopení

Boží vůle a Bůh tyto děti nechránil.

Ale i dnes dá lidem mnoho námahy přijmout doopravdy Boha s jeho Matkou jako bezmocné Dítě. Pomysleme jen na mnoho křesťanů, kteří očekávají, že Bůh by měl vystoupit jako válečník, aby udělal pořádek v tomto zkaženém světě podobně jako Jahve v předkřesťanských dobách.

Dítě potřebuje, aby mu jeho matka věnovala dobrovolnou náklonnost, aby se dobrovolně zřekla mnoha příjemností a věnovala mu jako dobrovolný dar svou lásku. Ale to se netýká jen matky, ale také otce a sourozenců i sousedů. Především však je to matka, na kterou je dítě odkázáno.

Bůh se stal dítětem a potřebuje dobrovolnou obět ženy, aby se stala jeho matkou. To nás zavazuje, abychom v roce Boha Otce uctívali i jeho Matku nikoliv jako bohyni, ale jako korekturu podvědomě rušivého obrazu Boha, který válčí. V tom spočívá pravý význam mariánské úcty v tomto roce. Maria nás zve od prvního dne roku, který je svátkem jejího mateřství, abychom se dobrovolně odevzdali Bohu, abychom se dobrovolně zřekli všeho, co nám brání zcela se podřídit jeho vůli, a abychom se v tom cvičili především na poli bliženské lásky.

Pavel Bossard

Heřman Josef

Vilém Hünermann

XXX.

Jako vždy, i tento večer klečel Heřman před svatostánkem. Ale nebyl klidný. Svůj hluboký nepokoj nemohl ovládnout. Lehl se pokaždé, když zaprskala svíčka nebo vrzla dřevěná kostelní lavice, všechny ty drobné zvuky, které člověk slyší v tiché noci, ho děsily.

Ne, nemohl se modlit. Šel do sakristie, zapálil lucernu a procházel křížovou chodbu. Naslouchal u každé brány a snažil se rozpoznat, co se tam venku děje. Vždyť bezpečnost a klid kláštera byly teď v jeho rukou.

Nakonec došel zpět do sakristie a začal z vosku odlévat svíčky. Jak panalu ubíhají noční hodiny! Pořád sledoval ciferník velkých hodin, které visely na stěně sakristie. I samotný zvuk závaží ho lekal. Začal litovat toho, že řekl Egbertovi, že na hlídání stačí sám.

V téže době se v lese začaly kolempraskajícího ohně scházet podivné postavy. Měly začerněné tváře a oblečení těch mužů bylo dost podivné. Jeden měl na sobě kožich, druhý roztrhaný vojenský kabát, třetí měl jakési hadry, z kobvíjakého oševu.

Tiše a napjatě muži hleděli do plamenů. Muž, který měl přes jedno oko koženou pásku, nakonec prolomil mlčení. Vrazil do jednoho vysokého a statného muže, z jehož oblečení bylo dosud znát, že byl vojákem, který seděl s obličejem zabořeným v dlaních.

„Na popravisti se k vám nebudu znát, hejtmane!“ zavrčel jednooký. „Vám se nikdo nevyrovná, patříte k těm nejlepším. A teď tady sedíte se svěšenou hlavou, jako kdyby vám kat už strkal hlavu do oprátky. S tím jčtete k čertu! Zatvařte se trochu veseleji!“

Hejtmán banditů se vztyčil, podíval se jednookému do obli-

čeje a zakřičel: „Drž hubu a nech si ty svoje žvásty pro sebe!“

„Vždyť já jsem vlastně nic neřekl!“ zabručel jednooký a plivl do plamenů. A zase bylo ticho. Pak dal někdo kolovat džbán vína. Když se dostal až k hejtmánovi, ten jen mávl rukou a víno odmítl.

„Vy jste dnes potkal mnicha, hejtmane?“ zeptal se loupežník s ryšavým plnovousem. „Nebuďte tak pověřčivý, v klášteře ve Steinfeldu na nás čeká bohatá kořist. Často jsem tam chodíval na polévku pro chudé, znám tam každý kout. V sakristii stojí těžká, železem okovaná truhla. Je plná zlatých kalichů, monstrancí, relikviářů a jiných zbožných kramů. To bude kořist! Buďte se snát, hejtmane, a pořádně se opijeme, jako zamlada, když jsme jednou v noci navštívili zbožné cisterciáky v Himmerodu. Takže si dejte pár loků na kuráž a vesele, vesele!“

„Držte hubu, všichni a hned!“ zakřičel hejtmán. V jeho očích hořel divoký oheň. Pak vstal a odešel do zasněženého lesa.

„To je určitě kvůli tomu mnichovi, to vám říkám!“ šeptal jednooký. „Ten zatracený mnich, co mu dnes zkřížil cestu, ten mu určitě straší v hlavě. Hejtmán má prostě svoje nálady. Za chvílku bude všechno v pořádku a pak bude jako předtím.“

Ano, byl to ten mnich, který mu nešel z hlavy. Bylo to směšné, pořád viděl jeho oči, připomínaly mu jednoho kamaráda z mládí, se kterým kdysi procházel krypty kolínských kostelů a společně hledali něco velkého a vznešeného.

„To je tak směšné, zatraceně!“ nadával bandita sám sobě. Pak ale v duchu opět uviděl ty

oči, na které nikdy v životě nezapomněl. Ano, to byly ty stejné oči, kterými se na něj dnes večer v lese podíval ten mnich. Co když to byl on?

„Ale nesmysl!“ řekl si loupežník. „Že by zrovna tady žil Heřman? Vždyť on tehdy šel do Friska, tak co by tu dělal. Asi je ještě tam, anebo je třeba v Čechách. Přece si kvůli takové hlouposti nenecháme ujít tu kořist v klášteře.“

Hejtmán se spěšně vrátil k ostatním.

„Máte ještě ve džbánu trochu vína?“ křikl na své spoláčníky. „Jistě, hejtmane!“ zakřičela radostně divoká horda.

„Sem s ním!“ Napiil se dlouhým douškem, utřel si ústa, odplivl si a poručil: „Vzhůru na Steinfeld! Teď je čas. Pak zazvoní ten jejich zpropadenej zvon a vzbudí celý klášter.“

V sakristii kláštera natáhl Heřman hodiny. Je jedenáct hodin. „Bohu díky, ještě hodinu a je čas modlit!“ vzdychl Heřman. Pak se zase začal věnovat svým svíčkám. Najednou se ulekl. Neslyší odněkud kroky? Z křížové chodby, nebo snad z kostela? Třesoucí se rukou vzal lucernu a posvítil do křížové chodby. Ale tam bylo vše tmavé a klidné. Pak pospíchal naproti do kostela. I tam bylo všechno v pořádku. Jenom u obrazu Matky Boží bylo zvláštní světlo. Byl to měsíční paprsek, který sem zasvítíl oknem? Heřman popošel blíž, zdvihl lucernu a podíval se ženě korunované hvězdami do očí. Pak uskočil zpět. Viděl ji znovu, svatou Matku. To nebyl obraz, to byla ona sama, Královna nebe.

„Matko Maria!“ vykřikl udiveně. Uslyšel odpověď ze světla, které bylo stále jasnější, odpověď Madony.

„Proč je tvé srdce dnešní noci tak neklidné? Proč se nemůžeš modlit?“

„Musím hlídat klášter, Matko. Časy jsou zlé!“ koktal Heřman.

Nic tě nesmí znát, nic tě nesmí polekat. Všechno pamíne, jen Bůh zůstává týž. Kdo má Boha, tomu nic neschází. Bůh sám postačí.

Terezie z Avily

„Hlídat a modlit se!“ slyšel hlas ze světla.

„Bezpečnost kláštera a jeho klid jsou v mých rukou,“ hájil se Heřman.

„Klášter je v Božích rukou!“ zněla jasná odpověď nebeské Matky.

„Ano, Matko, v Božích rukou!“ koktal Heřman a hluboký klid se rozhostil v jeho srdci. Klekl na kolena před obrazem Milostiplné a modlil se celou duší.

Uběhl nějaký čas, když tu zazněly tvrdé údery na klášterní bránu. Bylo slyšet divoké kletby. Údery byly tak silné, že se brána otřásala v základech. „Kupředu! Vylomte vrata! Musíme být hotovi dřív, než se seběhne ta zbožná banda!“ To bylo mezi nadávkami slyšet velitelský hlas hejtmána.

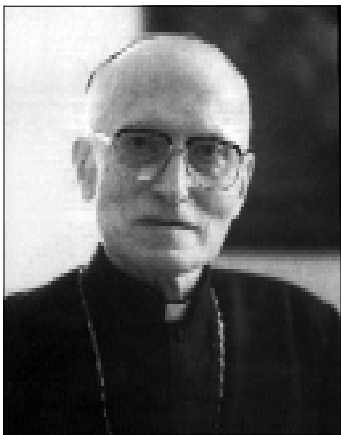
Najednou se rozevřela vrata. Někdo musel zevnitř otevřít. Někjaký mnich vyšel ven a v nuce držel lucernu.

„Co žádáte?“ zeptal se jich muž obdivuhodně klidným hlasem. „Kdo jste, že v noci rušíte klid kláštera?“

Divocí muži couvli a nezohli se na jediné slovo před strážcem brány, který sám otevřel vrata loupežníkům.

Pokračování příště

Kardinál proti schizmatu

Kardinál Paul Augustin Mayer byl na závěr svého života pověřen obtížným úkolem: být prezidentem papežské komise »Ecclesia Dei«, která byla založena 2. června 1988. Jejím prvořadým úkolem bylo umožnit všem, kteří patříli k přivzrženým arcibiskupa Lefebvra, návrat k jednotě v Církvi. Tato komise však pečuje také o ty křesťany, kteří nenáleží k lefebvristům, ale

cítí velkou tužbu účastnit se i po koncili mešních obřadů podle Římského misálu z r. 1962. Po třech letech náročné práce v této komisi dosáhl 23. května 1991 kardinál Mayer věku 80 let a měl odejít na odpočinek, ale Jan Pavel II. jej požádal, aby setrval ve funkci až do 29. června, aby mohl vysvětit na kněze seminaristy ve Wigratzbadu, kde žije Bratrstvo sv. Petra, zachovávající předkonzilní Liturgii. Stefano M. Paci mu tehdy položil řadu otázek. Přinášíme vám některé kardinálovy odpovědi.

S jakými těžkostmi jste se potýkali při práci v komisi »Ecclesia Dei«?

Starali jsme se především ty, kteří po dokonání schizmatu arcibiskupa Lefebvra chtěli zůstat spojeni s Církvi. Museli jsme však řešit také problém těch věřících, kteří nikdy nenáleželi ke kněžskému bratrstvu nebo k Lefebvrovi hnutí, ale projevují velkou touhu po účasti na mši svatě sloužené podle misálu z roku 1962 (tato mše se neprávem označuje jako tridentská nebo mše Pia V.). Mnozí z těch, kteří žádali opvození slavit a účastnit se mše podle starého ritu, činili tak proto, že v této liturgii nacházeli jasněji vyjádřeny hodnoty klanění a úcty před mystériem.

Těžkosti, na jaké jsme narazili, amůžeme to ches jasně říct, přicházely od místních biskupů a někdy samotných biskupských konferencí. Svatý otec se ve svém *Motu Proprio* na ně obrátil a vyslovil přání, aby požadavkům těchto věřících vycházeli s úctou a láskou vstříc. Ale k této sročné ohotě, jakou si papež přál, nedocházelo.

Motu Proprio narazilo přímo na otevřené nepřátelství. Nerad toto slovo říkám, ale jinak to nelze nazvat. V některých diecézích si se projevíli pochopení, ale podmínky, pokud jde o čas amísto, stanovili takpřísně, že prakticky nebylo možno přání věřících vyhovět. Opakované žádosti věřících narážely na nesmímé těžkosti. Například byla taková mše povolena jen v sobotu dopoledne, aby neměla pro věřící platnost nedělní bohoslužby. To vedlo k velké frustraci a věřící říkali: Vedeme život křesťanů v katakombách, jenže tentokrát s námi vlastní Církev jedhá jako s párii.

Někteří biskupové se řídili pouze původním indultem z 3. října 1984. Ale již v prosinci 1986 se sešla komise kardinálů a konstatovala, že podmínky indultu jsou příliš přísné. Kardinálové navrhli, aby byly změněny, a jako jedinou podmínku požadovali, že ten, kdo chce tento indult využívat, musí uznávat právní a věroučnou platnost nové liturgie. *Motu Proprio* tento požadavek akceptovalo

a vyzvalo biskupy, aby vycházeli věřícím vstříc s velkodušností a otevřeností. S velkou vděčností musím říct, že mnoho biskupů tomuto přání Svatého otce vyhovělo.

Něbyly tedy pouze těžkosti, ale i úspěchy...

Vyřešili jsem úspěšně řadu situací. Patří k nim zřízení apoštolského společenství papežského práva zvané *Kněžské bratrstvo svatého Petra* se sídlem v bavorském Wigratzbadu. Založili je kněží a seminaristé, kteří opustili Lefebvra hned na počátku schizmatu. Nyní přicházejí do mezinárodního semináře ve Wigratzbadu četné žádosti o přijetí. Bratrstvo působí ve Francii, v Německu, v Rakousku a ve Spojených státech.

Ale je zde mnoho dalších skupin, které se smířily s Římem. Na prvním místě je to *Bratrstvo sv. Vincence Ferriera*, sdružení apoštolského života s dominikánskou spiritualitou. Dále opatství sv. Magdalény v Barroux v diecézi Avignon, které bylo rovněž zřízeno kanonicky. Žije zde více než padesát mniichů podle řehole sv. Benedikta a z tohoto kláštera vyzařuje velký duchovní vliv na rodiny, které jej mohou navštěvovat. Rovněž v Barroux je klášter benediktinek Zvěstování Panny Marie. 1. září 1990 zřídil africký biskup v Mouila (v Gabonu) Institut Krista Krále a Velekněze jako společnost apoštolského života. Toto společenství má seminář nedaleko Florencie, kde se připravuje na kněžství třicet kandidátů.

Kanonicky bylo také zřízeno Společenství sv. Kříže v Rimontu, které spojuje řeholi sv. Benedikta se skautskými prvky. Biskup z Arrasu spolu s námi prozkoumal a potvrdil jejich konstituci. Bylo schváleno jako sdružení věřících s vyhlídkou na pozdější povýšení na klášterní komunitu.

Kromě toho byla stará liturgie povolena a znovu zavede-

na v opatstvích ve Fontgombault, Randolu, Notre Dame de Triors a Jouques. Mnoha kněží v diecézích jsme po dohodě s místními biskupy vystavili *Celebret* pro mše ve starém ritu.

Ale některým biskupům jsme museli psát pětkrát i šestkrát. V některých případech se odmítavou zeď vůbec nepodařilo strhnout, a to bylo velmi bolestné. Způsobilo to, že některé skupiny se obrátily k Lefebvrovi a požádaly jej, aby jim dal kněze, který jimposlouží ve starém ritu.

Před krátkou dobou požádalo mezinárodní sdružení UNA VOCE Vatikán, aby zřídil pro tradiionalisty vikariát, aby se tak překonaly překážky, na které narazilo *Motu Proprio*.

To souhlasí. Je třeba zabránit, aby tito věřící byli zatlačeni do ghetta, a proto se nám zdá vhodné, aby všude tam, kde žije větší počet takových věřících, byla ustavena personální farnost nebo rektorátní kostel, jak to umožňuje kanonické právo. Předpoklady uvedené v kodexu se mohou na tyto případy aplikovat. Tito věřící pak jsou potěšeni, že se mohou účastnit mše podle starého ritu, ale současně cítí potřebu, aby mohli žít normálním životem farnosti.

Před několika týdny jste na závěr každoročního pouti tradiionalistů ve Francii sloužil tradiční mši svatou v katedrále v Chartres. Bylo to poprvé, kdy místní biskup přijal poutníky v katedrále..

Měl jsem velkou radost, že jsem tam zajel. Byla to mírořádná a hluboká zkušenost. Chomila mě nejen organizace a počet poutníků – noviny hovořily o více než deseti tisících – ale také hluboká víra a duch činné lásky, který tu bylo jasně cítit. Poutníci byli nadmíru šťastní, že mají mezi sebou kardinála a biskupa. Jak psal tisk, byla to velká »pečet smíření«.

Podle 30giorni 6/91

31 MUČEDNÍKŮ

Podle vatikánských zpráv bylo v roce 1998 zavražděno při výkonu svého povolání 31 misionářů. Jedná se o 15 řeholnic a 16 kněží nebo řeholních bratří. Osm obětí přišlo o život v Ruandě, 6 v Kongu- Kinshase. Dále to byly Jemen, Madagaskar, Kongo-Brazzaville, Angola, Jižní Afrika, Brazílie, Kolumbie, Venezuela, Paraguay a Guatemala. 1 kněz byl zavražděn na Sicílii.

KRITIKA Z FRANCIE

Zástupci francouzských protestantů kritizovali vánoční papežskou bulu o milostivém létě 2000. Podle nich má tato bula negativní vliv na ekumenické vztahy, protože hovoří o ocpustcích, které reformovaní křesťané neuznávají. Podle nich nemohou mít lidské skutky vliv na ocpustění vin.

O PRÁVECH RODINY

40 odborníků z celého světa se účastnilo ve Vatikánu zasedání papežské rady pro rodinu a vypracovali dokument o právech rodiny. Dokument se opírá o základní principy učení katolické církve o rodině. Podle nich je rodina ze strany státu neodtoknutelná a spočívá výlučně na stabilním zákonném vztahu mezi mužem a ženou. Dokument byl rozeslán vládám a parlamentům, nevládním organizacím a jednotlivým diecézím.

PROTI NESLUŠNOSTI V ŘEČI

Jedna základní škola ve Velké Británii vydala nařízení, podle kterého jsou pedagogové povinni potrestat sobotním pobytům »po škole« každého žáka, od kterého uslyší nějaký hrubý či neslušný výraz. Ředitelka školy v Mereway v hrabství Nordhampton Rosemary Litawská řekla pro Daily Telegraph: »Žáci používají výrazy a nepřemýšlejí o jejich smyslu. Musíme s tím skoncovat a naučit mluvit uvážlivě.«

PRVNÍ ŠVÉDSKÝ BISKUP

Od dob reformace došlo poprvé k tomu, že na biskupský stolec ve Stockholmu byl dosazen rodilý Švéd. Novým biskupem se stal 49letý Anders Arborelius. Jeho diecéze má 200 000 věřících.

VÝUKA NÁBOŽENSTVÍ V JORDÁNSKU

Na veřejných školách v Jordánsku byla zavedena výuka náboženství pro křesťanské žáky. Asi tisíc žáků se může týdně účastnit jedné hodiny náboženství. Dříve se tak dělalo pouze na soukromých školách. Křesťanů je mezi 4 miliony jordánských obyvatel asi 3%. Ústava zaručuje v zemi svobodu náboženství.

-sk-

MARIÁNSKÁ LEGIE V KOLUMBII

Z kolumbijského města Medellín přišla zpráva, že se zde 1000 mladých lidí zcela zasvětilo Panně Marii. Na jiném místě se Panně Marii zasvětilo 3000 studentů.

Podle přání biskupa Luise Eduarda Urrega působí Mariánská legie mezi rodinami, aby se dobře připravily na Jubilejní rok 2000. V Bogotě zemřel dlouholetý duchovní vůdce této legie Julio Cesar Orduz, který zde pracoval 45 let. Úspěšně si vede legie v oblasti Cachpay, která se dříve vyznačovala velkou náboženskou vlašností a aktivitou mnoha sekt.

Solidarita sv. Petra Klavera

V RUMUNSKU PŘIBÝVÁ KNĚŽÍ

V šesti diecézích latinského obřadu v Rumunsku bylo vloni vysvěceno 32 diecézních kněží. Dalších 7 řeholníků bylo vysvěceno v Římě. Také v pěti diecézích východního ritu byla čtená kněžská svěcení. Šelil to národní ředitel misijního díla v Rumunsku Mons. Mares Petru pro redakci Fides.

FALEŠNÉ ZPRÁVY O MEDJUGORJE

V jakém rozsahu se šíří zavádějící hlášení i v křesťanském prostoru, svědčí nejnovější informace o Medjugorje. Tak např. se tvrdí, že 10.11.1998 došlo v Římě mezi biskupem z Mostaru Dr. Ratko Pericem, generálním představeným františkánů Giacometem Binim a vedením Kongregace pro evangelizaci národů k rozhodnutí, v jehož důsledku budou 21. února 1999 z poutního místa Medjugorje a ze všech ostatních famostí v diecézi staženi františkáni a budou nahrazeni diecézními světskými kněžími.

FRANTIŠKÁNI ZŮSTÁVAJÍ V MEDJUGORJE

Zpráva o odchodu františkánů je falešná. Skutečností je, jak píše Dr. L. Oreč z generálního sídla františkánů v Římě, že biskupovi bude vráceno jenom sedm famostí, jak to určil papežský dekret „Romanis Pontificibus“. Medjugorje nebylo a není mezi nimi. Týž dekret obsahuje nornu do budoucnosti, která stanoví, že polovina famostí v diecézi Mostar-Duvno zůstává svěřena duchovní správě františkánů, druhá polovina diecéznímu kléru. Ve famosti Medjugorje byli a zůstávají františkáni.

ŽÁDNÉ SPOJENÍ S ČAPLINOU

Dva františkáni, kteří jsou činní ve famosti Čaplina nedaleko Medjugorje, se zdráhali předat kostel faráři jmenovanému biskupem. Proto byli vyloučeni z řádu. Starší z obou otců během 18 let nikdy nevypomáhal v Medjugorje. Farnost Čaplina nemá žádné spojení s Medjugorjem.

DVA OTCOVÉ REHABILITOVÁNÍ ŘÍMEM

V dopise, který shmuje rozšířené falešné zprávy o Medjugorje, Werner Preibisch podává zprávu, že začátkem 80. let tehdejší mostarský biskup Zanič uložil dvěma otcům františkánům z Medjugorje velmi těžké církevní tresty. Ve své psychické nouzi se obrátili na vizionářku Vicku, aby prosila Pannu Marii o pomoc. P. Maria odpověděla, že biskup jednal příliš tvrdě. Na to prohlásil biskup Zanič: „Panna Maria, která kritizuje biskupa, nemůže být opravdovou Pannou Marií.“

„O deset let později nejvyšší církevní soudní dvůr (Tribunál apoštolské signatury) vyslovil 7. 3. 1993 pod č.j. 17907/86 CA rozsudek, že vyloučení otců z řádu bylo v rozporu s církevním právem a je neplatné. Oba františkáni byli plně rehabilitováni. Biskup Zanič se dopustil bezpráví! Prohlášení vizionářky Vicky jménem Panny Marie „Ivica Vego a Ivan Prusina nejsou vinni“ se dostává proti všemu očekávání potvrzení od nejvyšší soudní moci Církve s podpisy 6 kardinálů, nejvyšších soudců, kteří jednali s papežskou autoritou.“

Der Christ von Morgen 2.2.1999, přel. jv

Ukážkou, jak je možno čtenáře zavádět, je i zpráva polského zpravodaje agentury KAI Cypriana Klahse OP, počínaje generalizujícím nadpisem „Medjugorje – pochybnosti církve“, uveřejněná v příloze 5. čís. KP – Perspektivy. K redakční poznámce Perspektiv bych si dovolil svou poznámku: V tomto článku nešlo o přistupování učitelského úřadu církve, ale o směs historie s domněnkami, nepravdami a polopravdami. Polský novinář byl zřejmě u jediného pramene.. Když si uvědomím, že v bosenské válce byl Mostar pořádně poškozen – katedrála zničená, biskupský palác zničen – a nedaleké Medjugorje zcela zachované jako oáza míru, která dokumentuje zásahy Královny míru, pak bych se nedivil, kdyby se objevila nějaká „zpráva“, že vizionáři byli s Miloševičem dmluveni..

jv

Církev znovu na opratích státu?

Míra svobody církevního a náboženského života v ČR je nepochybně vysoká a do vnitřních záležitostí církví stát nijak nezasahuje. Nebo alespoň po dobu několika posledních let nezasahoval, což církve nejednou vděčně konstatovaly. Stesky z jejich strany se spíše týkají nedobře vzájemných vztahů se státem, pokud jde o vymezení jejich postavení ve společnosti, či stanovení hospodářských předpokladů jejich existence. V souvislosti s posuzováním české kompatibility s Evropskou unií nedávno zaznělo hodnocení nijak povzbudivé: v řešení těchto otázek je ČR mezi postkomunistickými státy na posledním místě.

Zvláště absurdně působí skutečnost, že dosud nebyl přijat modernější způsob ekonomického zajištění církví, než je letos už půlstoletý a stále přežívající komunistický zákon z roku 1949. Ten je kritizován nejen kvůli tomu, že církve dostávají peníze všech občanů bez rozdílu jejich předsvědčení, ale i proto, že církve zůstávají fakticky stále závislé na státním penězovodu. Že to není únosné ani z hlediska záchrany církevních kulturních památek, o tom svědčí například zoufalá prosba o pomoc, kterou mi adresoval správce pěti severomoravských farností, P. Josef Kaňovský. Na 17 církevních objektů v jeho farnostech, které jsou v havarijním stavu a rychle propadají zkáze, nezbyla ze státních prostředků ani koruna. Ministr kul-

tury Pavel Dostál, jemuž jsem tuto prosbu předal, pouze suše konstatoval, že Ostravsko-opavské diecézi bylo na opravy památek poskytnuto něco přes dva miliony korun, aniž by některý z těchto objektů do akcí obnovy zařadila.

O rostoucí disproporcii mezi sumami na opravy skutečně potřebnými a poskytovanými však ministr kultury taktně pomlčel. Vnitřní dluh jen na údržbě diecézních památek činí podle údajů České biskupské konference obrovskou částku 34 miliard korun. Za poslední půlstoletí ovšem došlo v důsledku zanedbání údržby všech církevních objektů k vnitřnímu zadlužení katolické církve, které odhaduji až na 50 miliard. Tuto dlouhodobou zanedbanost je třeba do deseti let odstranit, jinak řada kulturních hodnot nenávratně zanikne. Prostředky, které na opravy vyčleňuje ministerstvo kultury, se přitom rok od roku snižují. Jen pokles mezi lety 1997 a 1998 činil 22 milionů. Pro letošní rok je navíc nejistých i 24 milionů korun na pokrytí platů 155 (z toho 100 katolických) nových duchovních.

Opravdu se ministr Dostál i menšinová vláda sociálních demokratů domnívají, že se bez vyřešení otázky návratu církevního majetku mrak těchto problémů rozptýlí? Anebo chtějí prostřednictvím finančního kohoutku obnovit neblaze proslulou státní regulaci církví?

Dr. Jiří Karas, 8. 2. 1999

EXERCICIE – HORA MATKY BOŽÍ U KRÁLÍK – 1999

26. 3. – 28. 3. 1999 a 9. 4. – 11. 4. 1999 pro všechny – P. Ing. Stanislav Weigl. Téma: Znamení času s Pannou Marií. Exerciice budou probíhat formou mariánského večeradla s promítáním diafonických programů, poplatek 44 Kč.
17. 5. – 21. 5. 1999 pro ženy, které ještě na exerciciích nebyly – P. Vladimír Jedlička, C.Ss.R. Téma: Otec nebeský tě volá.
21. 6. – 25. 6. 1999 pro zdravotníky – P. MUDr. Ján Janok, C.Ss.R.
28. 6. – 2. 7. 1999 a 15. 11. – 19. 11. pro muže a ženy bez omezení věku – P. Remigius Janča, OFM. Téma: Můj život s Ježíšem.
25. 7. – 30. 7. 1999 pro kněze – otec biskup Mons. Josef Hrdlička. Téma: Kněz a eucharistie.
26. 8. – 29. 8. 1999 pro manželské páry – P. Karel Moravec. Přihlášky na tento kurs přijímá Centrum pro rodinu,

Velké nám. 32, Hradec Králové, poplatek 66 Kč.

20. 9. – 24. 9. 1999 pro ženy bez omezení věku – P. Bláha, C.Ss.R.

17. 10. – 23. 10. 1999 pro kněze – P. Benedikt Vladimír Holota, OFM.

25. 10. – 29. 10. 1999 pro ženy bez omezení věku na téma: „Bůh Otec v spiritualitě Sv. Terezie od Jezulátka.“ – P. Vladimír Jedlička, C. Ss.R.

8. 11. – 12. 11. 1999 pro ženy bez omezení věku. P. Vladimír Jedlička, C.Ss.R. Začátek exercicií je v první uvedený den v 18.00 hod., zakončení poslední den ráno (u P. Moravce a P. Weigla v poledne v 13.00 hod.). **Poplatek pro kněze 1000 Kč, pro laiky 730 Kč.** Pro sociálně slabší je možnost slevy. Poplatek se platí až při nástupu. Přihlášky jen písemně:

Poutní dům, Hora Matky Boží, 561 69 Králíky II. Tel./fax: 0446/63 17 44

MILIONOVÝ DLUH VATIKÁNU?

Podle sdělení římského podniky pro zásobování vodou dluží Vatikán za dodanou vodu částku ve výši 30 milionů švýcarských franků. Dluh prý narostl za mnoho let. Z respektu vůči Svatému stolci nesáhl podle Corriere della Sera podnik nikdy k radikálnímu opatření, tj. k zastavení dodávek vody. Mluvčí Vatikánu Joaquín Navarro-Valls vyslovil nad tímto dluhem podivení. Poukázal na lateránskou dohodu z r. 1929, která zaručuje Vatikánu v rámci nezávislosti také volné zásobování vodou. Vatikán je nicméně ochoten k jednání na toto téma. Ředitelství vodárenských podniků chce podle zpráv v tisku zaangažovat do problému italskou vládu. NCC

AUTOBUSY PRO ŘÍM

Továrna Daimler Chrysler AG dostala zakázku na 1000 autobusů, které si v souvislosti s oslavami Velkého jubilea objednálo město Řím. První autobusy z této série by se měly objevit na římských ulicích v červenci letošního roku. Kontrakt byl uzavřen v celkové výši více než 500 mil. DEM. -sk-

STARÉ BRNO – BAZILIKA, Mendlovo nám. V neděli 21. 2. 1999 v 9.00 hod. bude celebrovat mši svatou **doc. ThDr. Pavel Ambros SJ**, děkan Cyrilometodějské teologické fakulty UP Olomouc. Homilie bude tematická: **Křesťan a púst.**

VÍKENDOVÝ KURS PŘIROZENÉHO PLÁNOVÁNÍ RODIČOVSTVÍ pořádá Institut pro odpovědné rodičovství ve spolupráci s Ústavem rodinného lékařství Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně pro manžele, snoubence a instruktory přirozeného plánování rodičovství. **Probíhá o sobotách. Zahájení 13. března 1999.** Podrobné informace zájemcem zašle Ústav rodinného lékařství Lékařské fakulty MU, Joštova 10, 602 00 Brno.

DUCHOVNÍ OBNOVA PRO LAIKY

Pořádá katolická komunita Institut Miles Jesu – Brno

Pro muže svobodné i ženaté od 17 do 35 let: Termín: 26. – 28. 2. 1999

Téma: „...Mistře, co dobrého mám udělat, abych dosáhl věčného života?“

Přihlášky a informace: Miles Jesu, Kamenná 59, 639 00 Brno, tel: 05/ 43215265

E-mail: mjbrownomen@brn.czn.cz

Pro ženy od 17 do 35 let:

Termíny pro rok 1999:

12. 3. – 14. 3. ● 7. 5. – 9. 5. ● 18. 6. – 20. 6. ● 3. 9. – 5. 9. ● 26. 11. – 28. 11.

Přihlášky a informace: Miles Jesu, Viniční 69, 639 00 Brno, tel: 05/ 43215265

E-mail: mjbroladies@brn.czn.cz

DIES DOMINI – DEN PÁNĚ

Nedělní mše, je-li plně slavena, tedy v žádném případě nebrání povinnostem blízké lásky, naopak, zavazuje věřící „ke všem skutkům lásky, zbožnosti a apoštolátu. Těmito skutky se má projevit, že věřící křesťané nejsou sice z tohoto světa, že však jsou světlo světa a oslavují Otce před lidmi.“ (113, II. Vat. koncil, konstituce o liturgii Sacrosanctum Concilium 5)

70. Skutečně od doby apoštolů bylo nedělní shromáždění pro křesťany dobou bratrského dělení se s nejhudšími. „V první den týdne ať každý dá stranou, co může postrádat.“ (1 Kor 16,2) Tady se jedná o Pavlem iniciovanou sbírku pro chudé obce v Judeji. Při slavení Eucharistie v neděli se srbské věřícího rozšiřují do dimenzí Církve. Výzvu apoštola však nutno chápat v celé její hloubce: je daleko od podporování úzkoprse „obolusové“ mentality, spíše apeluje na náročnou kulturu dělení, která se má uskutečňovat jak mezi členy obce samé, tak i ve vztahu k celé společnosti. (114, srv. sv. Justin, Apologia I, 67, 6: „Ti, kteří jsou bohatí a ochotni darovat, dávají dobrovolně každý, co chce; se-

brané peníze se předávají tomu, kdo předsedá, a on pomáhá sirotkům, vdovám, nemocným, těm, kteří trpí nouzí, zajatcům, přesporným hostům, jedním slovem, pomáhá všem, kteří pomocí potřebují.“) Více než jindy je třeba dbát přísného napomenutí adresovaného obci v Korintu, která se provinila, když při bratrském agape spojeném s „večeří Páně“ pokořila chudé: „Když se však vy shromažďujete, není to už večeře Páně: každý se dá hned do své večeře, a jeden má hlad, druhý se opije. Což nemáte své domácnosti, kde byste jedli a pili? Či snad pohrdáte církví Boží a chcete zahanbit ty, kteří nic nemají?“ (1 Kor 11,20–22)

Neméně přísná jsou i Jakubova slova: „Do vašeho shromáždění přijde muž se zlatým prstenem a v nádherném oděvu. Přijde také chudák v ošumělých šatech. A vy věnujete svou pozornost tomu v nádherném oděvu a řeknete mu: Posad se tady na čestné místo! Kdožto chudému řeknete: Ty postůj tadyhle, nebo si sedni tady na zem. Neděláte tím mezi sebou rozdíly a nestali se z vás soudci, kteří posuzují nesprávně?“ (2,2–4)

71. Pokyny apoštolů našly už v prvních staletích širokou odezvu a v hlásání církevních Otců vyvolaly mocné akcenty. Svátý Ambrož ohnivě promlouval k bohatým, kteří se chlubil, že plní své náboženské povinnosti tím, že jdou do kostela, aniž by se o své statky dělili s chudými, a ty dokonce utlačovali: „Slyšíš, boháči, co říká Pán? A ty přijdeš do kostela, ne abys dal něco chudým, ale abys bral?“ (115, De Nabuthae 10,45) Svátý Jan Chrysostomus se v této souvislosti vyslovil neméně důrazně: „Chceš ctít Kristovo Tělo? Nechoď kolem něj bez povšimnutí, když je nahý. Necti je zde v chrámě hedvábnými látkami, abys pak venku šel kolem něho, když trpí zimou a nahotou. On, který řekl „Toto je mé Tělo“, je tyž, který říkal: „Viděli jste mě hladového a nedali jste mi najíst“ a „Co jsi udělal pro nejmenšího z mých bratří, udělal jsi pro mne.“ (...) K čemu to je, že eucharistický stůl je přetíženy zlatými kalichy, když On umírá hladem? Dej nejdříve najíst jemu, hladovějícímu, pak můžeš z toho, co zbylo, také zdobit oltář.“ (116, Homilie k Matoušovu evangeliu 50,3–4)

Pokračování příště

Liturgická čtení

Neděle 21. 2. – 1. neděle postní

1. čt.: Gn 2,7–9; 3,1–7

Ž 51 (50), 3–4.5–6a.12–13.14+17

Odp.: srv. 3a

2. čt.: Řím 5,12–19

Ev.: Mt 4,1–11

Pondělí 22. 2. – svátek Stolce sv. Petra

1. čt.: 1 Petr 5,1–4

Ž 23 (22), 1–3.4.5.6

Odp.: 1

Ev.: Mt 16,13–19

Úterý 23. 2. – připomínka sv. Polykarpa

1. čt.: Iz 55,10–11

Ž 34 (33), 4–5.6–7.16–17.18–19

Odp.: 18b

Ev.: Mt 6,7–15

Středa 24. 2. – ferie

1. čt.: Jn 3,1–10

Ž 51 (50), 3–4.12–13.18–19

Odp.: 19b

Ev.: Lk 11,29–32

Čtvrtek 25. 2. – ferie

1. čt.: Est 14,1.3–5.12–14

Ž 138 (137), 1–2a.2bc–3.7c–8

Odp.: 3a

Ev.: Mt 7,7–12

Pátek 26. 2. – ferie

1. čt.: Ez 18,21–28

Ž 130 (129), 1–2.3–4ab.4c–6.7–8

Odp.: 3

Ev.: Mt 5,20–26

Sobota 27. 2. – ferie

1. čt.: Dt 26,16–19

Ž 119 (118), 1–2.4–5.7–8

Odp.: 1

Ev.: Mt 5,43–48

Breviář pro laiky

Uvedení

do první modlitby dne:

	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
Antifona	270	1309	270	270	270	270	270
Žalm	783	786	783	783	783	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	270	1310	272	271	272	271	272
Antifony	288	1310	843	858	874	890	906
Žalmy	813	813	843	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	288	1310	295	298	302	305	309
Antifona k Zach. kantiku	288	1311	296	299	302	306	309
Prosby	289	1675	296	299	302	306	309
Záv. modlitba	289	1311	296	300	303	306	310

Modlitba během dne:

Hymnus	273	792	273	273	273	273	273
Antifony	273	273	273	273	273	273	273
Žalmy	818	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	289	1311	296	300	303	307	310
Záv. modlitba	289	1311	296	300	303	306	310

Nešpory:

SO

Hymnus	268	268	1310	269	268	269	268	268
Antifony	286	290	1312	853	868	884	900	311
Žalmy	808	823	1678	853	868	884	901	916
Kr. čtení a zpěv	286	291	1312	297	301	304	307	311
Ant. ke kant. P. M.	287	291	1313	298	301	304	308	312
Prosby	287	291	1681	298	301	305	308	312
Záv. modlitba	289	289	1311	296	300	303	306	314
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238